

रात्री सूक्तम्

Rātrī Sūktam

(ऋक् संहिता १०-१२७-१ – १०-१२७-८ & परिशिष्टः)

(rk samhitā 10-127-1 – 10-127-8 & pariśiṣṭaḥ)

Rātrī Sūktam e il suo significato parola per parola

॥ ऋषयः – ८ कुशिकः सौभरः , रात्रिर्वा भारद्वाजी ॥ देवी – रात्री ॥ छन्दः – गायत्री ॥

॥ ṛṣhayaḥ – 8 kuśhikas-saubharaḥ , rātrirvā bhāradvājī ॥ dēvī – rātrī ॥ chhandāḥ – gāyatrī ॥

रात्री व्यख्यदायती पुरुत्रा देव्यक्षभिः । विश्वा , अधि श्रियोऽधित ॥ १ ॥

ॐ rāt'rīv' vyakh'yadāyatī pu-rut'rā dēv'ya^a , ak'ṣha^{bhi}-ḥi ।

viśh'vā , adhiśh' śhriyō^o (adhita ॥ 1 ॥

रात्री । वि । अख्यत् । आ-यती । पुरु-त्रा । देवी । अक्ष-भिः ।

विश्वाः । अधि । श्रियः । अधित ॥

rātrīⁱ । vi । akhyate । ā - yatī । puru - trā । dēvī । akṣha - ^{bhi}ḥi ।

viśhvāḥa । a^{dhi} । śhriyaḥa । adhita ॥

रात्री rātrī = niśhā = notte ॥ वि-अख्यत् vi-akhyat = ben conosciuta ॥ आ-यती ā-yatī = che viene, si avvicina

॥ पुरु-त्रा puru-trā = in molti luoghi ॥ देवी dēvī = Divinità femminile ॥ अक्ष-भिः akṣha-bhiḥi = attraverso gli occhi (tutte le stelle e tutti i soli sono occhi)

विश्वाः viśhvāḥa = tutti ॥ अधि adhi = intrinseci ॥ श्रियः śhriyaḥa = ricchezze, glorie ॥ अधित adhita = ornata

Rātrī-dēvī, colei che è ben conosciuta, si avvicina in molti luoghi, guarda con la luce dei suoi occhi (soli e stelle).

Lei è ornata con tutte le sue intrinseche ricchezze e glorie (quando si avvicina).

॥ 1 ॥

ओर्वप्रा , अमर्त्या निवतो देव्युद्वतः । ज्योतिषा बाधते तमः ॥ २ ॥

ōr'vap' rā , a^{mar}'tyā ni^{vato}ō dēv'yuu , ud'va^{ta}-ḥa ।

jyō^{ti}-śhā bādhatē ta^{ma}-ḥa ॥ 2 ॥

आ । उरु । अप्राः । अमर्त्या । नि-वतः । देवी । उत्-वतः ।

ज्योतिषा । बाधते । तमः ॥

ā । u^{ru} । aprāḥa । a^{mar}tyā । ni - va^{ta}ḥa । dēvī । ut - va^{ta}ḥa ।

jyō^{ti}śhā । bādhatē । ta^{ma}ḥa ॥

आ-अप्रा ā-aprā = ha penetrato ॥ उरु uru = colei che è vata (la Terra) ॥ अ-मर्त्या a-martyā = coloro che non sono sottomessi a *mṛtyu* (la morte) = divinità nei cieli ॥ नि-वतः ni-vataḥa = coloro che vivono al di sotto

॥ देवी dēvī = fem. Divinità ॥ उत्-वतः ut-vataḥa = coloro che vivono molto al di sopra

ज्योतिषा jyotiṣhā = dalla sua luce (intrinseca) (luce delle stelle) ॥ बाधते bādhatē = ostruisce

॥ तमः tamaḥa = l'oscurità di *tamas*, l'oscurità dell'ignoranza

Niśhā-Dēvī ha penetrato i grandi spazi della Terra, i cieli, coloro che vivono al di sotto E coloro che vivono molto al di sopra. Con la sua luce intrinseca, ostruisce le tenebre fuori di noi e dentro di noi !

॥ 2 ॥

निरु स्वसारमस्कृतोषसन् देव्यायती । अपेदु हासते तमः ॥ ३ ॥

ni^rus' svasā^āramas'kr̥tōṣhasan'ⁿ' dēv'yā^āya^{tī} |

apē^{du-} hāsa^{tē} ta^{ma-}ḥa ॥ 3 ॥

निः । ऊं इति । स्वसारम् । अकृत । उषसम् । देवी । आ-यती ।

अप । इत् । ऊं इति । हासते । तमः ॥

niḥi | ūm i^{tī} | svasā^āram | akṛta | uṣhasam^m | dēvī | ā - ya^{tī} |

apa | ite | ūm i^{tī} | hāsatē | ta^{ma}ḥa ॥

निः niḥi = vicina (e cara) ॥ स्वसारम् svasāram = sorella ॥ ऊम् um = anche ॥ अकृत akṛta = fatto, preparato ॥ उषसम् uṣhasam = alba ॥ देवी dēvī = Divinità femminile ॥ आ-यती ā-ya^{tī} = che si avvicina

अप apa = in modo negativo o errato ॥ इत् it = movimento ॥ ऊम् um = anche ॥ हासते hāsatē = ridendo; quindi apa-hāsatē = deride, ride con disprezzo ॥ तमः tamaḥa = oscurità, ignoranza

Quindi, anche per la sua cara sorella uṣhā, l'alba che si avvicina, prepara la strada. (Uṣhā) deride tamas, l'oscurità e l'ignoranza.

॥ 3 ॥

सा नो , अद्य यस्या वयं नि ते यामन्नविक्षमहि । वृक्षे न वसति वयः ॥ ४ ॥

sā nō , ad'ya yas'yā^ā vayan' ni tē yāman'na^{vik}'ṣhmahi |

vṛk'ṣhē na va-sa^{tim}' va^{ya-}ḥa ॥ 4 ॥

सा । नः । अद्य । यस्याः । वयम् । नि । ते । यामन् । अविक्षमहि ।

वृक्षे । न । वसतिम् । वयः ॥

sā | naḥa | adya | yasyā^āḥa | va^{yam} | ni | tē | yāmanⁿ | a^{vik}ṣhmahi |

vṛkṣhē | na | va^{sa}tim | va^{ya}ḥa ॥

सा sā = lei ॥ नः naḥa = noi ॥ अद्य adya = oggi ॥ यस्याः yasyāḥa = lei la cui ॥ वयम् vayam = noi

॥ नि ni = vicino ॥ ते tē = per te ॥ यामन् yāman = all'arrivo di ॥ अविक्षमहि avikṣhmahi = risiede in sicurezza

वृक्षे vṛkṣhē = negli alberi ॥ न na = ni = in sicurezza ॥ वसतिम् vasatim = residente

॥ वयः vayaḥa = quella dei vāyuhu = gli uccelli

Lei (la notte) che si è avvicinata oggi per noi, quando viene, siamo al riparo nella nostra casa e risiediamo comodamente in sicurezza, come gli uccelli nidificano e risiedono (di notte) sugli alberi. In altre parole, che possiamo essere al sicuro nelle nostre case di notte!

॥ 4 ॥

नि ग्रामासो , अविक्षत नि पद्वन्तो नि पक्षिणः । नि श्येनासश्चिदर्थिनः ॥ ५ ॥

ni^g' grāmā^āsō , avik'ṣhata ni pad'van'tō ni pak'ṣhi^{na-}ḥa |

niśh' śhyēnā^{saśh}'chidar'thi^{na-}ḥa ॥ 5 ॥

नि । ग्रामासः । अविक्षत । नि । पत्-वन्तः । नि । पक्षिणः ।

नि । श्येनासः । चित् । अर्थिनः ॥

ni | grāmā^āsaha | avikṣhata | ni | pat - van^{ta}ḥa | ni | pakṣhi^{na}ḥa |

ni | śhyēnā^{sa}ḥa | chi^{te} | arthi^{na}ḥa ॥

नि ni = vicino ॥ ग्रामासः grāmāsaha = les grāmyā-s = gli abitanti del villaggio ॥ अविक्षत avikṣhata = hanno risieduto in sicurezza ॥ नि ni = vicino ॥ पत्-वन्तः pat-vantaḥa = quelli che hanno i piedi ॥ नि ni = vicino

॥ पक्षिणः pakṣhiṇaḥa = uccelli

नि ni = vicino ॥ श्येनासः śhyēnāsaha = le poiane, i falchi ॥ चित् chit = in mente ॥ अर्थिनः arthinaḥa = si rifugiano

Gli abitanti dei dintorni tornano alle loro case (all'avvicinarsi della notte), così come le creature che camminano e anche quelle che volano (gli uccelli). E quindi, anche i falchi dalla mente avara ! (si mettono al riparo dalla loro avidità.)

॥ 5 ॥

यावयां वृक्यं वृक्यं यवयं स्तेनमूर्म्ये । अथा नः सुतरां भव ॥ ६ ॥

yāvayā vṛkyaṁ , am'vṛkañ'ñ' yavayas' stēnamūr'myē |

athā nas' sutarā bhava ॥ 6 ॥

यवयं । वृक्यम् । वृक्यम् । यवयं । स्तेनम् । ऊर्म्ये ।

अथ । नः । सु-तरां । भव ॥

yava^{ya} | vṛkyam^m | vṛkam^m | yava^{ya} | stēnam | ūrmyē |

atha | naḥa | su - tarā | bhava ॥

यवयं yavaya = allontanana ॥ वृक्यम् vṛkyam = lupa ॥ वृक्यम् vṛkam = lupo ॥ यवयं yavaya = allontanana
॥ स्तेनम् stēnam = scassinatore ॥ ऊर्म्ये ūrmyē = Oh ūrmi = Oh onda (d'oscurità)

अथ atha = quindi ॥ नः naḥa = (per) noi ॥ सु-तरां su-tarā = suṣṭhu tarā = miglior salvatrice
॥ भव bhava = diventa

Allontana la lupa, il lupo! Allontana i ladri, gli scassinatori, oh onda d'oscurità ! Quindi, oh nishā Dēvī, diventa la nostra salvatrice (da questi cattivi elementi dell'oscurità). ॥ 6 ॥

उप मा पेपिशत् तमः कृष्णं व्यक्तमस्थित । उष , ऋणेव यातय ॥ ७ ॥

upa- mā pēpiśhat'tama[hk]' kṛṣh'ṇam' vyak'tamas'thita |

uśha- , ṛṇēva- yātaya ॥ 7 ॥

उप । मा । पेपिशत् । तमः । कृष्णम् । वि-अक्तम् । अस्थित ।

उषः । ऋणा-इव । यातय ॥

upa | mā | pēpiśhate | ta^{ma}ḥa | kṛṣhṇam | vi - aktam | asthita |

uśhaḥa | ṛṇā - iva | yātaya ॥

उप upa = si avvicina ॥ मा mā = mām = io, me stesso ॥ पेपिशत् pēpiśhat = con l'intenzione di divorare
॥ तमः tamaḥa = oscurità, ignoranza ॥ कृष्णम् kṛṣhṇam = nero denso ॥ वि-अक्तम् vi-aktam = niśhā = notte
॥ अस्थित asthita = posta

उषः uśhaḥa = uśhā = divinità dell'alba ॥ ऋणा ṛṇā = debiti ॥ इव iva = proprio come ॥ यातय yātaya = caccia

(Sembra che)... con l'intenzione di divorarmi, questa notte nera e densa (che rappresenta le tenebre e l'ignoranza) sia particolarmente ben posizionata. O dēvī uśhā (alba)! Caccia questa notte (tenebre e ignoranza) proprio come noi cancelliamo i nostri debiti! ॥ 7 ॥

उप ते गा , इवाकरं वृणीष्व दुहितर्दिवः । रात्रि स्तोमं न जिग्युषे ॥ ८ ॥

upa- tē gā , ivāka-ram' vṛṇīṣh'va du-hitar'divaḥa |

rāt'ris' stōman' na jig'yushē ॥ 8 ॥

उप । ते । गाः-इव । आ । अकरम् । वृणीष्व । दुहितः । दिवः ।

रात्रि । स्तोमम् । न । जिग्युषे ॥

upa | tē | gāḥa - iva | ā | akaram | vṛṇīṣhva | duhitaḥa | divaḥa |

rātri | stōmam^m | na | jig'yushē ॥

उप upa = si avvicinano ॥ ते tē = a te ॥ गाः gāḥa = mucche, mantra dei Veda, raggi di luce e di conoscenza
॥ इव iva = proprio come ॥ आ ā = आ+वृणीष्व = ā+vṛṇīṣhva = scegli ॥ अकरम् akaram = fa, prepara
॥ दुहितः duhitaḥa = figlia ॥ दिवः divaḥa = i cieli

रात्रि rātri = Oh notte! ॥ स्तोमम् stōmam = canto di lode ॥ न na = mentre, come

॥ जिग्युषे jig'yushē = (a un) vincitore

Abbiamo preparato la via affinché i raggi di luce e di conoscenza (ti seguano), Oh notte! Scegli la figlia dei cieli (luce del giorno), oh notte, mentre noi cantiamo un canto di lode come a un vincitore! ॥ 8 ॥

परिशिष्टः pariśhiṣṭaḥa

आ रात्रि पार्थिवं रजः पितरः प्रायु धामभिः ।

दिवः सदांसि बृहती वि तिष्ठस , आ त्वेषं वर्तते तमः ॥ १ ॥

ā rāāt'ri pār'thi-vam' raja[fp]' pitar[fp]' prāyu dhāma-bhiḥi ।

divas' sadām'si bṛhatī vi tiṣṭhasa , āt' tvēṣham' var'tatē tama-ḥa ॥ 1 ॥

। आ । रात्रि । पार्थिवम् । रजः । पितरः । प्र-आयुः । धाम-भिः ।

। दिवः । सदांसि । बृहती । वि-तिष्ठसि । आ । त्वा । इषम् । वर्तते । तमः ॥

ā | rātri | pāthivam | rajaḥa | pitaraha | pra-āyuhu | dhāma-bhiḥi |

divaha | sadāmsi | bṛhatī | vi-tiṣṭhasi | ā | tvā | iṣham | vartatē | tamaḥa ॥

आ ā = आ+दिवः = ā+divaha = tutto intorno ai cieli ॥ रात्रि rātri = Oh notte! ॥ पार्थिवम् pāthivam = terrestre

॥ रजः rajaḥa = polvere ॥ पितरः pitaraha = padri e nonni = antenati ॥ प्र pra = chiaramente

॥ आयुः āyuhu = per tutta la vita ॥ धाम-भिः dhāma-bhiḥi = in ogni luogo

दिवः divaha = i cieli ॥ सदांसि sadāmsi = nei lōkā ॥ बृहती bṛhatī = in modo espansivo

॥ वि vi = specificamente, variamente ॥ तिष्ठसि tiṣṭhasi = ti tieni, esisti, ti situi

॥ आ ā = आ+सदांसि = ā+sadāmsi = nei e intorno ai vari lōkā (mondi) ॥ त्वा tvā = dai tuoi

॥ इषम् iṣham = poteri ॥ वर्तते vartatē = circonda, avvolge ॥ तमः tamaḥa = oscurità e ignoranza

Oh notte ! Tu circondi tutti i cieli e tutta la polvere terrestre di tutti i nostri antenati, in tutti i luoghi, per tutta la nostra vita. Attraverso i tuoi poteri espansivi, tu esisti specificamente come tamas in tutto l'Universo. ॥ 1 ॥

ये ते रात्रि नृचक्षसो युक्तासो नवतिर्नव । अशीतिः संत्वष्टा , उतो ते सप्तसप्ततीः ॥ २ ॥

yē tē rātri nṛchak'ṣha-sō yuk'tāsō navatir'nava- ।

aśhītis' san'tvaṣṭā , utō tē sap'tasap'ta-ti-ḥi ॥ 2 ॥

। ये । ते । रात्रि । नृचक्षसः । युक्तासः । नवतिः-नव ।

। अशीतिः । सन्तु । अष्टाः । उतो-इति । ते । सप्त-सप्ततीः ॥

yē | tē | rātri | nṛchakṣhasaḥa | yuktāsaḥa | navatiḥi-nava ।

aśhītiḥi | santu | aṣṭāḥa | utō-iti | tē | sapta-saptatīḥi ॥

ये yē = qualunque cosa sia ॥ ते tē = tuoi ॥ रात्रि rātri = Oh notte! ॥ नृचक्षसः nṛchakṣhasaḥa = occhi umani

॥ युक्तासः yuktāsaḥa = uniti a, dotati di ॥ नवतिः-नव navatiḥi-nava = 99

अशीतिः aśhītiḥi = 88 ॥ सन्तु santu = diventano ॥ अष्टाः aṣṭāḥa = le otto ॥ उतो utō = anche

॥ ते tē = tuoi ॥ सप्त-सप्ततीः sapta-saptatīḥi = 77

Oh notte ! Possa qualunque dei tuoi 99 umani con gli occhi, moltiplicarsi e diventare molti. Che 77 di questi umani diventino 88. Un modo piuttosto poetico di dire : « Che gli occhi della 'visione notturna che può perforare le tenebre dell'ignoranza' si moltiplichino per un fattore undici . » ॥ 2 ॥

रात्रीं प्र पद्ये जननीं सर्वभूतनिवेशनीम् । भद्रां भगवतीं कृष्णां विश्वस्य जगतो निशाम् ॥ ३ ॥

rāt'rīm' pra pad'yē jananiīm' sar'vabhūtāniveśha-nīm |

bhad'rām' bhaga'vatīm' kṛṣh'ṇām' viśh'vas'ya- jagatō ni-śhām || 3 ||

। रात्रीम् । प्र । पद्ये । जननीम् । सर्व-भूत । नि-वेशनीम् ।

। भद्राम् । भग-वतीम् । कृष्णाम् । विश्वस्य । जगतः । निशाम् ॥

rātrīm | pra | padyē | janānīm | sarva-bhūta | ni-vēśhanīm |

bhadrām | bhaga-vatīm | kṛṣhṇām | viśhvasya | jagataḥ | niśhām ||

रात्रीम् rātrīm = Oh notte! ॥ प्र-पद्ये pra-padyē = (io) cado ai tuoi piedi ॥ जननीम् janānīm = Madre che dà alla luce ॥ सर्व-भूत sarva-bhūta = tutte le entità ॥ नि-वेशनीम् ni-vēśhanīm = entrato da dentro

भद्राम् bhadrām = fortunato e di buon auspicio ॥ भग-वतीम् bhaga-vatīm = termine femminile per bhaga-vān (Dio supremo) ॥ कृष्णाम् kṛṣhṇām = nero e scuro ॥ विश्वस्य viśhvasya = di tutto ॥ जगतः jagataḥ = Universo

॥ निशाम् niśhām = energia-śhakti durante la notte

Oh notte ! Cado ai tuoi piedi, perché sei la madre di tutti e tu esisti come « energia-śhakti della Madre » in tutte le creature. Oh bhagavatī ! Nera e oscura, sei molto propizia ed esisti come « śhakti » in tutte le creature dell'Universo.

॥ 3 ॥

(È per noi fondamentale l'accuratezza e la precisione di ogni nostro documento.

Eventuali suggerimenti, correzioni o commenti saranno trattati con gratitudine, tempestività e rispetto.

Vogliate inviarli a Maunish Vyas: maunish punto vyas chiocciola gmail punto com)